

Utredare Fabian Zäll

Bilaga Kvalitetskriterier för
kvalitetsgranskning av utbildning
inom yrkeshögskolan

ProTrain Utbildning AB
Box 107
595 21 Mjölby

Organisationsnummer: 556630-7392

Beslut

Efter fördjupad kvalitetsgranskning av
utbildningen i Lokförare i Malmö,
anordnad av ProTrain Utbildning AB

Fördjupad kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

Beslut

Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer att utbildningen har hög kvalitet.

Myndigheten för yrkeshögskolan avslutar ärendet.

Ärendet

Myndigheten för yrkeshögskolan genomför olika typer av kvalitetsgranskningar. I en fördjupad kvalitetsgranskning ser myndigheten över hela utbildningens kvalitet. En uppföljande kvalitetsgranskning fokuserar på de förbättringsområden som identifierats i den fördjupade kvalitetsgranskningen.

Myndigheten för yrkeshögskolan har genomfört en fördjupad kvalitetsgranskning av utbildningen Lokförare i Malmö, anordnad av ProTrain Utbildning AB.

Myndigheten har av utbildningsanordnaren begärt in och tagit del av följande underlag: Ledningsgruppsprotokoll, arbetsordning för ledningsgruppen, fastställda kursplaner, årsplanering för utbildningen, beskrivning av kvalitetsarbetet, genomförda utvärderingar, dokument som används för kvalitetssäkring av LIA, utbildningsanordnarens svar om utbildningens genomförande och systematiska kvalitetsarbete, förteckning över undervisande personal och utbildningsanordnarens beskrivning av ledamöterna i ledningsgruppen.

Myndigheten har tillfört kvalitetsgranskningen följande underlag som inkommit till myndigheten i andra ärenden: Ansökan, utbildningsplan, myndighetens senaste områdesanalys, resultatredovisning samt studiedokumentation.

Myndigheten har genomfört enkäter med LIA-handledare, studerande och ledningsgrupp.

Myndigheten har den 24 mars 2026 genomfört intervjuer med ansvariga personer från utbildningsanordnaren, inklusive utbildningsledaren, studerande, arbetslivsrepresentanter i ledningsgruppen samt undervisande personal.

Utbildningsanordnaren har getts möjlighet att yttra sig över material som har tillförts ärendet och inkomma med synpunkter senast 29 april 2026.

Utbildningsanordnaren har inte lämnat några synpunkter.

Bestämmelser och kvalitetskriterier som beslutet grundas på

Myndigheten för yrkeshögskolan ska granska kvaliteten i yrkeshögskoleutbildningar samt utbildningsanordnarnas eget kvalitetsarbete. Det framgår av 4 § punkten 2 förordningen (2011:1162) med instruktion för Myndigheten för yrkeshögskolan.

Utbildningsanordnaren är skyldig att medverka i den kvalitetsgranskning av utbildningen som initieras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Kvaliteten ska granskas utifrån kvalitetskriterier. Det framgår av 4 kap 9 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan.

De kvalitetsgranskningar myndigheten genomför utgår från myndighetens kvalitetskriterier (se bilaga). Kvalitetskriterierna har sin utgångspunkt från (lag 2009:128) om yrkeshögskola och förordning (2009:130) om yrkeshögskola.

Myndigheten för yrkeshögskolans bedömning

Den fördjupade kvalitetsgranskningen omfattar hela utbildningen och utgår från sju kvalitetskriterier. De sju kvalitetskriterierna är - utbildningen fyller sitt syfte alternativt utbildningen fyller sitt syfte inom smala yrkesområden, arbetslivsanknytning, ledningsgrupp, systematiskt kvalitetsarbete, planering, organisering och resurssättning, lärande och undervisning, lärande i arbete (LIA) (se bilaga 1).

Myndigheten gör en samlad kvalitetsbedömning utifrån granskade kvalitetskriterier.

Vid den samlade bedömningen utgår myndigheten från en fyrgradig skala - hög kvalitet, hög kvalitet med förbehåll, inte tillräckligt hög kvalitet eller bristande kvalitet.

Motivering

Myndigheten för yrkeshögskolan bedömer att utbildning har hög kvalitet.

Utbildningen uppfyller syftet väl, med en god genomströmning och med ett innehåll som är efterfrågat av arbetslivet och leder till anställning i branschen.

Utbildningen präglas av en mycket stark arbetslivsanknytning, inte minst genom ett omfattande samarbete med branschen kring innehåll och LIA. Ledningsgruppen fungerar också till största delen väl, men behöver utveckla hur de tar del av och analyserar utbildningens resultat.

Utbildningsanordnaren har en väl fungerande struktur och organisation. Det pedagogiska ledarskapet fungerar väl. Utbildningsledaren ser till att det dagliga arbetet i utbildningen fungerar väl, och de som undervisar i utbildningen har lång erfarenhet från branschen, ett väl fungerande samarbete mellan anordnarens olika utbildningar, goda ämneskunskaper och förmåga att förmedla dessa. Utbildningsanordnarens systematiska kvalitetsarbete fungerar också väl.

Det skolförlagda lärandet fungerar väl, med ett branschnära lärande där den teoretiska delen kompletteras praktiskt, och med väl genomtänkt kunskapskontroll.

LIA är en viktig och väl fungerande del i utbildningen, med ett innehåll som är väl förankrat i arbetslivets behov, men anordnaren behöver se till att de studerande vet var de förväntas genomföra LIA i bättre tid än vad som sker nu.

Utbildningen fyller sitt syfte

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	---------------	---------------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet i hög utsträckning

Utbildningen uppfyller sitt syfte som yrkeshögskoleutbildning både vad gäller att de studerande tar examen och att tillgodose arbetslivet med rätt kompetens. Utbildningen leder till yrkesrollen lokförare och ger en grundläggande behörighet, vilket sedan kompletteras hos kommande arbetsgivare med en kortare internutbildning för att få köra respektive typ av lok. Efterfrågan över tid bedöms i myndighetens branschanalys vara cirka 400 nyexaminerade per år, men efterfrågan är på kort sikt konjunkturberoende.

Utbildningen har mycket få avhopp och en mycket hög examensgrad. Examensgraden för de som examinerades 2024 var 97%.

Vid tiden för granskningen är efterfrågan betydligt lägre än normalt, vilket leder till en oro bland de studerande. I den klass som examinerades 2024 hade i stort sett alla jobb i branschen, men preliminära siffror för de som examinerades i september 2025 visade på en betydande del som inte var i jobb vid granskningstillfället. Samtidigt framhåller ledningsgruppen att det kan svänga snabbt i branschen, och det finns inget som tyder på att läget är annorlunda än det som myndighetens branschanalys lyfter fram, även om det kan ta längre tid att få arbete i år.

Arbetslivsanknytning

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	---------------	---------------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet i hög utsträckning

Utbildningsanordnaren säkerställer en god arbetslivsanknytning i utbildningen. Anordnaren har ett omfattande nätverk i arbetslivet, framför allt genom branschföreningen tåg företagen. Branschföreningen är djupt involverad i att ta fram kursplaner, ta fram material för LIA och att fördela LIA-platser.

De studerande har omfattande möjligheter att få insikt i branschen genom att träffa arbetslivet i skolan och ute i verksamheten. Arbetslivet bidrar också systematiskt till att utveckla utbildningens och till att ta fram LIA.

Ledningsgruppen

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	----------------------	--------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet med förbehåll

Utbildningsanordnaren ser till största delen till att ledningsgruppen arbetar aktivt och bidrar till att utbildningen håller hög kvalitet och möter arbetslivets behov. Dock har ledningsgruppen inte i tillräcklig utsträckning haft möjlighet att diskutera uppföljningar av vad som skett med de studerande efter examen.

Ledningsgruppen består av företag med stora intressen för att anställa den aktuella kompetensen och representanterna har lång erfarenhet i branschen och detaljerade kunskaper om yrkesrollen. De arbetar aktivt för att utveckla utbildningen och bidrar med kunskaper och kontakter.

Utbildningsanordnaren tillhandahåller en väl fungerande struktur för ledningsgruppens arbete och alla ledningsgruppens funktioner, inklusive studeranderepresentanterna, bidrar systematiskt.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver säkerställa att ledningsgruppen alltid får möjlighet att diskutera uppföljningar av vad som skett med de studerande efter examen, för att därigenom ge möjlighet till förbättringar av utbildningens upplägg och innehåll.

Systematiskt kvalitetsarbete

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	---------------	---------------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet i hög utsträckning

Utbildningsanordnaren bedriver i hög utsträckning ett kontinuerligt och väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att utbildningen håller hög kvalitet och möter arbetslivets behov.

Det finns ett väl genomarbetat underlag för kvalitetsarbetet i form av en handbok som sedan följs, vilket leder till att anordnaren följer upp utbildningen genom både enkäter och daglig kontakt, och systematiskt arbetar med förbättringar tillsammans med ledningsgruppen.

Ledningsgruppen har över lag god tillgång till underlag för att diskutera kvaliteten, de studerade har möjlighet att göra sig hörda och arbetet dokumenteras på ett relevant sätt. Som beskrivs under kriteriet för ledningsgruppen behöver dock anordnaren säkerställa att ledningsgruppen tar del av de underlag som berör hur de studerande etablerar sig i yrkesrollen efter examen.

Planering, organisering och resurssättning

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	---------------	---------------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet i hög utsträckning

Utbildningsanordnaren ser i hög utsträckning till att verksamheten är väl planerad, organiserad och resurssatt vilket säkerställer en fungerande samverkan med arbetslivet och ger alla studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningsanordnaren ser till att det finns väl anpassade resurser för att genomföra utbildningen och att de som verkar i utbildningen har rätt kompetens och ges möjlighet till kompetensutveckling. Det finns en huvudlärare som ansvarar för det dagliga lärandet och som de studerande träffar varje dag. Det finns också ett väl fungerande arbetssätt mellan utbildarna, som samarbetar med alla utbildningsanordnarens lokförarutbildningar, vilket är en styrka för utbildningen. Det dagliga arbetet i utbildningen sker med framförhållning och studerande får tydlig information. Lokaler och utrustning är anpassade för utbildningen.

Det finns ett aktivt arbete kring värdegrundsfrågor och bidragande till att bryta könsbundna yrkesval. Lärmiljön är trygg och inkluderande.

Lärande

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
--------------------	---------------------------------	---------------	---------------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet i hög utsträckning

Utbildningsanordnaren säkerställer i hög utsträckning att de studerande får goda förutsättningar för att nå de kunskaper, färdigheter och kompetenser som är utbildningens mål.

Den skolförlagda utbildningen sker på ett väl genomtänkt sätt med hög interaktion mellan de studerande, och kompletteras med regelbundna besök från branschen. De studerande besöker också arbetsplatser, till exempel genom en mindre praktik redan någon vecka in i utbildningen för att få förståelse för yrket och branschen.

Utbildningen har också ett väl genomtänkt upplägg för kunskapskontroller, där kunskap testas återkommande, för att säkerställa att de studerande har helhetsförståelse och får möjlighet till repetition.

Sammantaget ger detta upplägg mycket goda förutsättningar för ett bra lärande, vilket också bekräftas av arbetslivet som menar att de studerande har mycket goda teoretiska kunskaper när de kommer ut i arbetslivet.

Lärande i arbete

Bedömning i vilken utsträckning kriteriet är uppfyllt

i låg utsträckning	inte i tillräcklig utsträckning	med förbehåll	i hög utsträckning
-----------------------	------------------------------------	----------------------	-----------------------

Myndigheten bedömer att utbildningen uppfyller kriteriet med förbehåll

Utbildningsanordnaren säkerställer till största delen att den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen ger de studerande goda förutsättningar för att nå utbildningens mål och utveckla sin yrkesidentitet.

De studerande får inte besked om var de ska vara på LIA i tillräckligt god tid. En betydande del av nuvarande klass får besked några dagar eller upp till en vecka innan, vilket skapar praktiska problem för genomförandet i LIA i de fall den studerande får en LIA-plats som inte ligger på pendelavstånd. Alla studerande har fått LIA.

LIA utformas till sitt innehåll under de tre LIA-perioderna av branschen genom tågforeningens utbildningsråd. Dessa tilldelar och kvalitetssäkrar också platser till alla lokförarutbildningar, vilket är en betydande styrka för utbildningen. Även Transportstyrelsen ställer krav på LIA-handledarna. Detta innebär att det finns en tydlig struktur för att säkerställa att varje LIA-plats är relevant och att varje LIA-handledare är lämplig och vet vad som förväntas under LIA.

Under LIA-perioden har utbildningsanordnaren uppföljning av att perioden går som planerat genom en mittuppföljning och genom stickvis kontroll av handledarna, och lärandet följs upp i loggböcker.

Förbättringsområde

- Utbildningsanordnaren behöver se till att de studerande vet var de ska genomföra sin LIA inom rimlig tid innan start, för att de studerande ska kunna genomföra LIA på annan ort under rimliga förhållanden.

Enhetschef Åsa Kildén har beslutat i ärendet och utredare Fabian Zäll har varit föredragande. I utredningen har även utredare Malin Winkvist deltagit.

Åsa Kildén
Enhetschef

Detta beslut får enligt 8 kap 1 § förordningen (2009:130) om yrkeshögskolan inte överklagas.

Bilaga

Bilaga 1. Kvalitetskriterier för kvalitetsgranskning av utbildning inom yrkeshögskolan

1a. Utbildningen fyller sitt syfte

Utbildningen fyller sitt syfte som yrkeshögskoleutbildning genom att tillgodose ett behov av kvalificerad arbetskraft. Utbildningen har goda resultat och god effekt i sitt sammanhang genom att de studerande tar examen och tillför efterfrågad kompetens till arbetslivet.

1b. Utbildningen fyller sitt syfte inom smala yrkesområden

Utbildningen fyller sitt syfte som yrkeshögskoleutbildning inom smala yrkesområden genom att medverka till att utveckla eller bevara ett kvalificerat yrkeskunnande som är av betydelse för samhället. Utbildningen har goda resultat och god effekt som utbildning inom ett smalt yrkesområde genom att de studerande tar examen och kan utveckla eller bevara det kvalificerade yrkeskunnandet.

2. Arbetslivsanknytning

Utbildningsanordnaren säkerställer att berört arbetsliv i väsentlig utsträckning medverkar i att utveckla och bedriva utbildningen så att en stark arbetslivsanknytning och yrkesrelevans upprätthålls.

Utbildningsanordnaren arbetar systematiskt med att bibehålla och utveckla ett för utbildningen relevant nätverk av arbetsgivare som behöver den kompetens utbildningen ger. Det leder även till att alla studerande kan erbjudas lämplig och kvalificerad LIA-plats.

Under utbildningen får de studerande återkommande möta personer och verksamheter som är aktuella och relevanta för yrkesrollen. På så vis sätts lärandet i ett sammanhang och de studerande kan knyta relevanta arbetslivskontakter.

3. Ledningsgrupp

Utbildningsanordnaren ser till att ledningsgruppen arbetar aktivt och bidrar till att utbildningen håller hög kvalitet och möter arbetslivets behov.

Utbildningsanordnaren ger ledningsgruppen möjlighet att påverka riktningen för det systematiska kvalitetsarbetet, ser till att ledningsgruppen medverkar i att följa upp, analysera och utveckla utbildningens kvalitet samt analyserar utbildningens genomströmning, resultat och effekt. Utbildningsanordnaren involverar också ledningsgruppen i att analysera hur utbildningen bidrar till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval samt hur utbildningen främjar mångfald och hållbar utveckling. Detta för att frågorna ska belysas ur flera olika perspektiv, inklusive det mottagande arbetslivets. Ledningsgruppen föreslår vid behov åtgärder och följer upp dessa.

Arbetslivets företrädare i ledningsgruppen kommer från företag och organisationer som behöver den kompetens utbildningen ger och tillsammans representerar de väl det arbetsliv som berörs av utbildningen. Därmed har de god kunskap om yrkesområdet, aktuella kompetenskrav och kompetensbehov så att de kan bevaka utbildningens yrkesrelevans.

Utbildningsanordnaren ser till att samtliga funktioner i ledningsgruppen har goda förutsättningar så att de kan delta aktivt utifrån sin roll och kompetens. Studerandes möjlighet till inflytande genom ledningsgruppen är god. Utbildningsanordnaren tillhandahåller en väl fungerande struktur för ledningsgruppens arbete, relevant underlag och dokumentation av arbetet så att ledningsgruppens gemensamma analyser kan fokusera på frågor av strategisk betydelse för hur väl utbildningen uppfyller sitt syfte.

4. Systematiskt kvalitetsarbete

Utbildningsanordnaren bedriver ett kontinuerligt och väl fungerande systematiskt kvalitetsarbete som bidrar till att utbildningen håller hög kvalitet och möter arbetslivets behov.

Kvalitetsarbetet omfattar hela utbildningen och följer den från rekrytering av studerande och genomströmning till resultat och effekt. Kvalitetsarbetet inkluderar att kursernas läranderesultat fortlöpande motsvarar utbildningens mål och arbetslivets kompetensbehov, att de studerande ges goda förutsättningar för lärande och att utbildningen har stark arbetslivsanknytning.

Utbildningsanordnaren genomför kvalitetsarbetet i återkommande förbättringscykler som inkluderar planering, genomförande, utvärdering och åtgärder. Kvalitetsarbetet är utformat så att det både leder till att brister identifieras och åtgärdas, och bidrar till långsiktig utveckling. Kvalitetsarbetet utgår från relevanta och ändamålsenliga underlag och involverar såväl de som verkar i utbildningen som de studerande och representanter för berört arbetsliv. För att göra kvalitetsarbetet transparent och säkerställa kontinuitet dokumenteras det på ett sätt som är tillgängligt för alla berörda.

Utbildningsanordnaren genomför kvalitetsarbetet så att det ger ledningsgruppen goda förutsättningar att följa upp och analysera utbildningens kvalitet samt bidra till utbildningens utveckling utifrån arbetslivets kompetensbehov.

5. Planering, organisering och resurssättning

Utbildningsanordnaren planerar, organiserar och resurssätter verksamheten så att en väl fungerande samverkan med arbetslivet i utbildningen säkerställs och alla studerande ges goda förutsättningar att nå utbildningens mål.

Utbildningsanordnaren arbetar aktivt med att se till att verksamheten är utformad i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar och att de som verkar i utbildningen främjar aktning för varje människas egenvärde samt respekt för de mänskliga rättigheterna och vår gemensamma miljö. Det leder till att lärmiljöerna är trygga och inkluderande så att alla studerande kan fokusera på studierna och till att de studerande förbereds för att integrera dessa värden i sin kommande yrkesutövning. Utifrån yrkesroll och behov i branschen arbetar utbildningsanordnaren även för att bidra till att bryta traditioner i fråga om könsbundna utbildnings- och yrkesval.

Utbildningsanordnaren ser kontinuerligt till att de som verkar i utbildningen har rätt kompetens och goda förutsättningar för sitt uppdrag så att utbildningen kan genomföras som planerat och de studerande nå utbildningens mål. Ledningen av det dagliga arbetet i utbildningen ger alla berörda god framförhållning och säkrar att de studerande får tydlig information och stöd vid behov. Utbildningsanordnaren arbetar systematiskt med att se över och säkerställa att utbildningens lärmiljöer och utrustning är tillgängliga och väl anpassade efter utbildningens mål.

Det pedagogiska ledarskapet i utbildningen är tydligt och ändamålsenligt och utbildningsanordnaren stödjer undervisande personal och handledare. Det leder till att olika kurser och moment kompletterar varandra väl, följer det pedagogiska upplägget i utbildningen och förbereder för yrkesrollen. Utbildningsanordnaren arbetar aktivt tillsammans med undervisande personal och handledare så att enskilda studerandes behov av stöd identifieras och stöd erbjuds.

Utbildningsanordnarens arbete med validering och tillgodoräknande ger goda förutsättningar för att synliggöra och ta tillvara de studerandes kunskaper på ett systematiskt sätt.

6. Lärande och undervisning

Utbildningsanordnaren säkerställer att undervisningen genomförs så att alla studerande ges goda förutsättningar att nå de kunskaper, färdigheter och kompetenser som är utbildningens mål.

Utbildningsanordnaren ser till att det pedagogiska upplägget för utbildningen följs i undervisningen. De ser även till att varje kurs planeras och genomförs så att balansen mellan teori, färdighetsträning, reflektion och interaktion svarar mot kursmål och yrkesroll och att undervisningen omfattar samtliga kursmål. Den förväntade arbetsinsatsen från de studerande motsvarar kursens omfattning och angiven studietakt. Utbildningsanordnaren ser till att undervisningen utförs i ett sammanhang med hög grad av interaktion mellan studerande och undervisande personal, studerande sinsemellan och mellan studerande och studiematerial så att de studerandes lärande främjas.

Utbildningsanordnaren säkerställer att de studerande är väl informerade om vad de förväntas lära sig i varje kurs, hur undervisningen ska gå till, hur kunskandet ska kontrolleras och vad som krävs för att uppnå olika betyg. Utbildningsanordnaren arbetar systematiskt med att se till att kunskapskontrollerna mäter avsett kunnande, dokumenterar resultaten och återkopplar till de studerande så att de vet hur de ligger till i studierna.

7. Lärande i arbete

Utbildningsanordnaren säkerställer att den arbetsplatsförlagda delen av utbildningen, lärande i arbete (LIA), ger alla studerande goda förutsättningar att nå utbildningens mål och utveckla yrkesidentitet.

Utbildningsanordnaren arbetar systematiskt med att se till att alla studerande genomför LIA på arbetsplatser som bedriver verksamhet med relevans för de yrken utbildningen leder till och som har goda förutsättningar att ta emot studerande. De studerande utför yrkesrelevanta uppgifter och interagerar med kollegor och intressenter vilket leder till att de kan utveckla och fördjupa sitt yrkeskunnande.

Utbildningsanordnaren ser till att alla LIA-handledare och studerande har god kännedom om det lärande som ska uppnås under LIA-kursen. Utbildningsanordnaren ser även till att LIA-handledare har god kännedom om sitt uppdrag, utbildningens mål och de studerandes förkunskaper vid kursstart. Utbildningsanordnaren följer upp de studerandes lärande under LIA och ser till att de får återkoppling om hur de ligger till i kursen.